

Befolkningen den samme Indflydelse som denne og den tidligere Menighedsraadlov, eller rettere giver Befolkningen mere, og det paa en meget mere frisindet Maade uden Spor af kunstige Kauteler. Det er ganske vist kun et Cirkulære, men jeg gad set den Kultusminister, der nogen Sinds vilde vove at ophæve det. Det vil bestaa, indtil vi faa det lovfæstet. Jeg synes derfor, at hele Tidens kirkepolitiske Krav er dette og kun dette: at faa dette Cirkulære lovfæstet, at faa en Præstevalglov i hvert Fald lige saa frisindet som dette Cirkulære. Men vi kunne ganske roligt vente, for faa vi ikke en ny Lov, saa have vi dette Cirkulære, som ingen Kultusminister vil vove at ophæve, og som i Virkeligheden giver Befolkningen en ikke ringe Indflydelse paa en mere frisindet Maade, end Tilfældet vil blive, hvis vi skulle til at lave Kompromis sammen med et Højreflertal eller et frikonservativt Mindretal i Landstinget. Vi staa altsaa meget stærkt. En Kirkeforfatning var der for nogle Aar siden intet Menneske, der brød sig om eller krævede, heller ikke fra Kirkens Side. Nu har Højre faaet et politisk Program ud deraf, og det kan i de kommende Dage berede Venstre nogle Vanskeligheder. Det er det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), der er Skyld i dette; han kunde have ladet være at rejse det Spørgsmaal.

Det, der i Fjor blev vedtaget her i Folketinget, var det yderste, hvortil vi fra vor Side kunde strække os. Vi ere, som i Fjor, villige til at medvirke til at faa en lovfæstet Ordning, der sikrer Sognemenighedernes Indflydelse paa Præsteansættelsen, og kan det ikke paa nogen Maade finde Sted, uden at Menighedsraadsinstitutionen skal følge med — ja, saa kunne vi vel ogsaa gaa med dertil, skønt vi anse det for uheldigt. Men længere end til det, som Folketinget i Fjor gik med til, kunne vi ikke strække os, og de nye Afskedigelsesparagraffer maa vi kræve væsentlig ændrede.

Jeg vil slutte, som jeg begyndte, med at sige, at jeg tror, der er en Mulighed for et Resultat i Aar, men at denne Mulighed ligger i, at Kultusministeren forhandler og søger Overenskomst til venstre Side her i Tinget og i det andet Ting, med Radikale og Socialdemokrater. Fortsætter han paa Vejen fra i Fjor, søger han et Kompromis til højre Side med stadige Afslag paa det, der i Virkeligheden er Udtrykket for hans egen Overbevisning, saa tror jeg, at Sagen

paa ny strander, og saa haaber jeg det ogsaa.

Grønborg: De mere dybtgaaende og afgørende Principspørgsmaal, som dette Lovforslag indeholder — Spørgsmaalet om en Kirkeforfatning og andre dermed sammenhængende Spørgsmaal —, skal jeg ikke komme ind paa ved denne Forhandling. Det er givet, at vi ikke kunne gaa med til nogen Kirkeforfatning, saa længe vi have en Statskirke. Hvad en Frikirke en Gang vil gøre, bliver dens egen Sag. Derfor kunne vi heller ikke gaa med til et Lovforslag, der indeholder Bestemmelser om en Kirkeforfatning, enten det nu er i den Udstrækning, hvori det er Tilfældet med det her foreliggende Lovforslag, eller det er blot mere antydningvis. Vi have jo den højtærede Kultusministers Udtalelse for, at han heller ikke kan gaa med til noget saadant, og jeg for mit Vedkommende stoler paa, at den højtærede Minister ikke gaar med til noget, der kan danne Grundlaget for eller pege hen imod en Kirkeforfatning.

De aandelige Garantier, som man fra visse Sider kræver indført, og som der ogsaa findes Bestemmelser om i Lovforslaget, ville vi heller ikke godt kunne gaa med til, idet det er vor Opfattelse, at man ikke kan skabe aandelige Garantier ved Lovparagraffer, og at man derfor heller ikke skal gøre noget Forsøg derpaa, da det i Virkeligheden kun kan være et Bedrag. Saadanne Garantier kan kun selve Livet skabe. De, der kræve aandelige Garantier for Valgbarhed og Valgret til Menighedsraad, kunne kun finde dem i selve Menighedslivet.

Med Hensyn til de andre Bestemmelser, som Lovforslaget, som det nu foreligger, indeholder, skal jeg minde om, at vi i Fjor og tidligere have været med til at stemme for Loven om Menighedsraad. Vi stemte for den i Fjor, efter at vi havde faaet gjort nogle af Bestemmelserne mere frisindede, navnlig Bestemmelserne om Valgret og Valgbarhed. Vi stræbte i Fjor efter at faa dem gjort mere frisindede, end de efter vor Mening vare, og ogsaa mere frisindede, end vi mene, at de ere i det nu foreliggende Lovforslag, og det ville vi ogsaa bestræbe os for i Aar. Vor Opfattelse med Hensyn til Valgretsbetingelserne kan kort og godt udtrykkes saaledes: Vi anse det for naturligt, rigtigt og retfærdigt, at alle 25aarige Medlemmer af Folkekirken, som ere uberygtede i den Forstand,